

**UCHWAŁA NR LIV/353/18
RADY GMINY KOSTOMŁOTY**

z dnia 12 października 2018 r.

w sprawie przyjęcia Sołeckiej Strategii Rozwoju Wsi Lisowice

Na podstawie *art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 994 z późn. zm.)*, **Rada Gminy Kostomłoty, uchwala, co następuje:**

- § 1. Przyjmuje się Sołecką Strategię Rozwoju Wsi Lisowice, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kostomłoty.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Mariusz Żalobniak

Załącznik do uchwały Nr LIV/353/18

Rady Gminy Kostomłoty

z dnia 12 października 2018 r.

**DOLNY
ŚLĄSK**

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU WSI LISOWICE NA LATA 2018 - 2025

GMINA WIEJSKA KOSTOMŁOTY

Lipiec 2018r.

Autorami Soleckiej Strategii Rozwoju wsi Lisowice są jej mieszkańcy, którzy jako Grupa Odnowy Wsi poświęcili czas i zaangażowali się w bezpośrednią pracę nad jej opracowaniem.

Przeprowadzenie warsztatów zostało sfinansowane ze środków Gminy Kostomłoty
Koordinator gminny – Regionalnej Odnowy Wsi Dolnośląskiej -
Anna Karkoszka

s
Moderatorzy:

Danuta Nowak – tel.: 605 827 556,
Paweł Antoniewicz – tel.: 508 801 850,

Spis treści

	Strona
ANALIZA ZASOBÓW	4
ANALIZA SWOT	7
ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO	8
WIZJA ROZWOJU	9
PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY	10
PROGRAM DŁUGOTERMINOWY	11

ANALIZA ZASOBÓW

Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś). Opracowanie: Ryszard Wilczyński

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu		
		Małe	Duże	Wyróżniające
Przyrodniczy				
walory krajobrazu, rzeźby terenu	Teren nizinny		x	
stan środowiska	Dobry		x	
walory klimatu	Czyste, nie zanieczyszczone powietrze		x	
walory szaty roślinnej	Liczne obszary zadrzewione, łąki		x	
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty				
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Liczna populacja lisów, zajęcy, bażantów, saren i dzików		x	
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)				
wody podziemne	Wysoki poziom wód gruntowych,		x	
gleby	IV klasa, III klasa wykorzystywane pod uprawy, na części obszaru wsi także gliny		x	
kopaliny				
walory geotechniczne				
Kulturowy				
walory architektury	Dwór wraz z zabudowaniami towarzyszącymi – własność prywatna, kilka gospodarstw wiejskich, duże osiedle domów jednorodzinnych			x
walory przestrzeni wiejskiej publicznej	Teren rekreacyjny z placem zabaw, boiskiem, napowietrzną siłownią		x	
walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Mieszany system zabudowy: ulicówka oraz forma kolonii			x
zabytki i pamiątki historyczne	Zabytki wpisane na listę rejestru Narodowego Instytutu Dziedzictwa: dwór z II połowy XVI w, dwie oficyny mieszkalne z połowy XIX w, obora, chlewnia i stajnia z połowy XIX w, park z fosą i ogrodami z XVI-XIX w	x		
osobliwości kulturowe				
miejsca, osoby i przedmioty kultu	Krzyż przydrożny	x		
święta, odpusty, pielgrzymki				
tradycje, obrzędy, gwara	Coroczne konstruowanie palmy wielkanocnej i wieńca dożynkowego	x		
legendy, podania i fakty historyczne				
przekazy literackie				

ważne postacie i przekazy historyczne				
specyficzne nazwy	Stara nazwa Lisowice - Nurkowice – spolszczona nazwa niemieckiej Nurkowitz	x		
specyficzne potrawy				
dawne zawody	pszczelarz	x		
zespoły artystyczne, twórcy				
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową	Duże osiedle domów jednorodzinnych, duża ilość działek budowlanych			x
działki pod domy letniskowe				
działki pod zakłady usługowe i przemysł				
pustostany mieszkaniowe				
pustostany poprzemysłowe				
tradycyjne nie użytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)				
Infrastruktura społeczna				
place publicznych spotkań, festynów	Plac pod budowę świetlicy wiejskiej, teren rekreacyjny		x	
sale spotkań, świetlice, kluby				
miejsca uprawiania sportu	Boisko wielofunkcyjne, boisko do gry w piłkę nożną, siłownia napowietrzna		x	
miejsca rekreacji	Plac zabaw oraz boiska sportowe		x	
ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne				
szkoły				
przedszkola				
biblioteki				
placówki opieki społecznej				
placówki służby zdrowia				
Infrastruktura techniczna				
wodociąg	Pełna infrastruktura wodno-kanalizacyjna obsługiwana przez ZGK Kostomłoty		x	
kanalizacja	jw.		x	
drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	Droga powiatowa nowo wyremontowana, progi spowalniające		x	
chodniki, parkingi	Chodnik tylko przy drodze powiatowej		x	
przystanki	Przystanki autobusowe, dwa przystanki z wiatą	x		
sieć telefoniczna i dostępność Internetu	Sieć telefoniczna TP oraz Internet stacjonarny TP oraz dostawcy Internetu drogą radiową		x	
telefonnia komórkowa	Dostępność wszystkich sieci		x	
inne	Gazociąg na terenie osiedla mieszkaniowego		x	
Gospodarka, rolnictwo				
Miejsca pracy (gdzie, ile?)				
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe. i ich produkty				
gastronomia				
miejsca noclegowe				

gospodarstwa rolne	Duże gospodarstwa rolne oraz mniejszych, dzierżawa terenów wsi pod uprawę dla gospodarstw z zewnątrz			
uprawy hodowle	Zboża, ziemniaki, warzywa, kury,		x	
możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne				
zasoby odnawialnych energii	Silne wiatry, duże nasłonecznienie, duża ilość dni słonecznych w roku	x		
Środki finansowe i pozyskiwanie funduszy				
środki udostępniane przez gminę	Fundusz sołecki		x	
środki wypracowywane				
Mieszkańcy (kapitał społeczny i ludzki)				
Autorytety i znane postacie we wsi				
Krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą				
Osoby o specyficznej lub ważnej dla wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci	Angliści, pszczelarz,		x	
Przedsiębiorcy, sponsorzy	Warsztat mechaniczny, gospodarz rolny		x	
Osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościach informatycznych			x	
Pracownicy nauki				
Związki i stowarzyszenia				
Kontakty zewnętrzne (np. z mediami)				
Współpraca zagraniczna i krajowa	W ramach współpracy z Gmin Kostomłoty-Sierentz wspólne obozy dla dzieci			
Publikatory, lokalna prasa				
Książki, przewodniki				
Strony www	BiP Urzędu Gminy		x	

MOCNE	SŁABE
<ol style="list-style-type: none"> 1. Walory krajobrazowe, dużo przestrzeni, tereny zadrzewione, łąki. J 2. Czyste powietrze J 3. Duża ilość działek budowlanych. B 4. Pełna infrastruktura techniczna (prąd, woda, kanalizacja, gaz). S 5. Nowa droga powiatowa, oświetlona z chodnikiem, oświetlona droga gminna S 6. Dużo nowej zabudowy – dobry stan techniczny domów. S 7. Boisko i plac zabaw S 8. Angliści – dostępność oferty edukacyjnej. J 9. Dodatni przyrost naturalny oraz osiedlanie się nowych mieszkańców, głównie z Wrocławia. B 10. Rodzice dzieci szkolnych i przedszkolnych zaangażowani w rozwój pobliskiej szkoły. J 11. Dostępność Internetu pozwalająca na pracę zdalną i korzystanie z informacji. B 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bardzo słaba sieć połączeń autobusowych komunikacji zbiorowej – niewystarczająca z Wrocławiem i Kątami Wrocławskimi, tylko dwa razy dziennie połączenie z Kostomłotami autobusem szkolnym, brak połączeń z Kostomłotami w okresie wakacji. J 2. Słaba komunikacja powoduje trudności w dostaniu się do urzędów gminnych i ośrodka zdrowia. J 3. Brak świetlicy wiejskiej. S 4. Brak sklepu. J 5. Brak usług. B 6. Brak wyodrębnionego centrum wsi. T 7. Podział wsi na tzw. „stare Lisowice” i osiedle mieszkaniowe tzw. „nowe Lisowice”. T 8. Słabe zintegrowanie mieszkańców wsi - niewystarczająca znajomość potrzeb i zasobów mieszkańców. J 9. Położenie wsi na obrzeżach gminy – duża odległość od Kostomłot. S 10. Nieuregulowanie prawne stosunków własnościowych dróg wew., sieci wod-kan. i gazociągu na terenie osiedla. S 11. Brak przedszkola na osiem godzin. S 12. Mała ilość podmiotów gospodarczych. B 13. Zarastanie działek budowlanych - brak dbałości właścicieli wykaszanie swoich posesji (zagrożenie pożarowe, rozsiewanie chwastów). J
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozbudowa osiedla mieszkaniowego. B 2. Rozwój infrastruktury. S 3. MPZP – jasny podział na tereny mieszkaniowe i pod infrastrukturę towarzyszącą. S 4. Miejsce na budowę świetlicy. S 5. Miejsce na rozbudowę terenu rekreacyjnego. S 6. Autobus szkolny do Karczyc. J 7. Możliwość wykorzystania zaangażowania rodziców dzieci szkolnych w organizację inicjatyw rozwijających wieś. J 8. Możliwość rozwoju agroturystyki oraz produkcji naturalnej żywności. B 9. Szansa na zachowanie spokojnego charakteru wsi ze względu na oddalenie od ruchliwych dróg. J 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Intensywna rozbudowa osiedla może spowodować zbytne zagęszczenie zabudowy i hałasu – utratę spokojnego charakteru wsi. J 2. Nieuregulowane stosunki własnościowe dróg wew. na osiedlu może zniechęcać do osiedlania się. S 3. Mała ilość miejsc pracy może powodować bezrobocie i odpływ mieszkańców. B 4. Kleszcze – zagrożenie dla zdrowia i życia mieszkańców J 5. Niski budżet gminy na inwestycje może hamować rozwój wsi. B

Legenda:

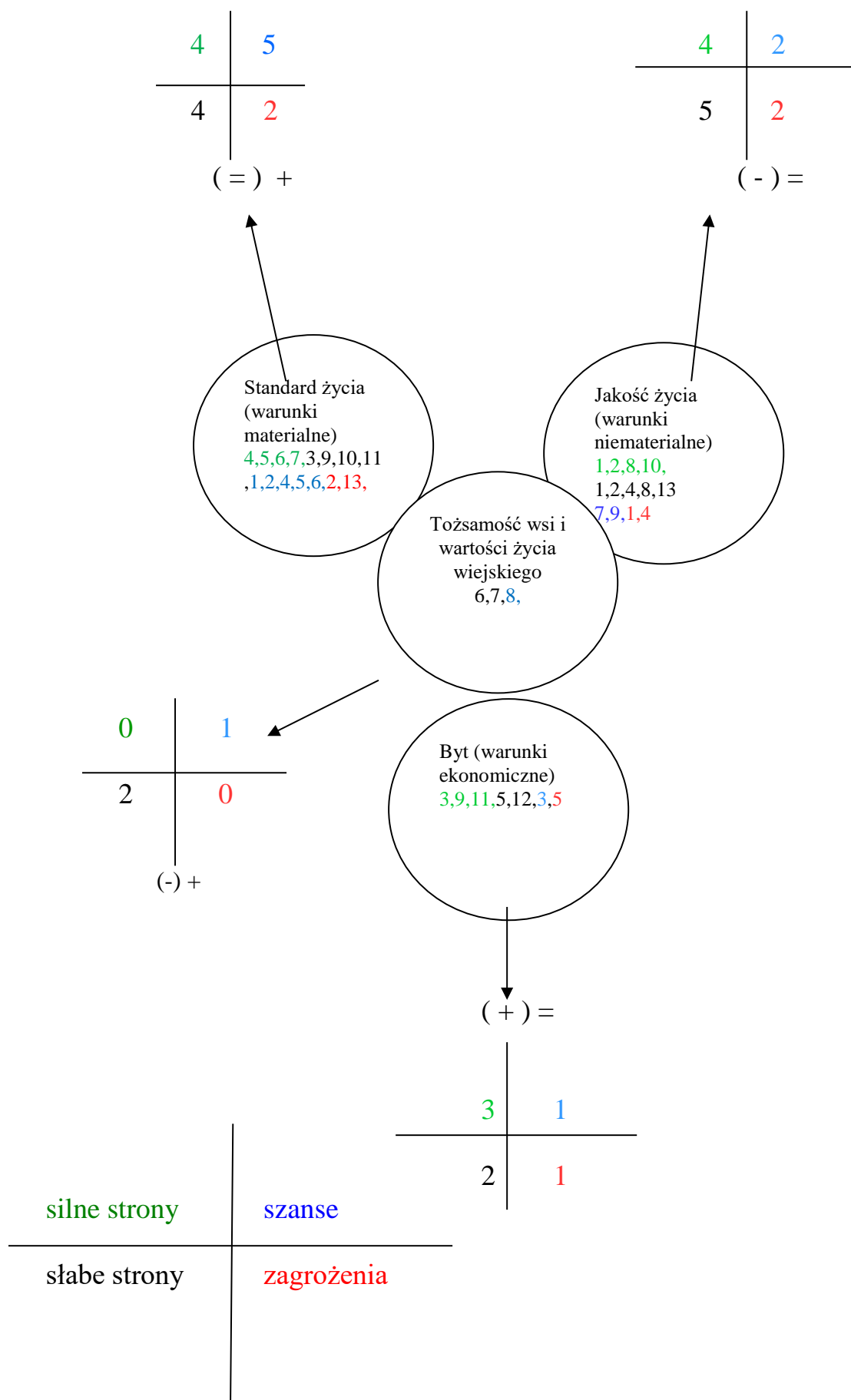
S – Standard życia,

J – Jakość życia,

B – Byt,

T – Tożsamość wsi, wartości życia wiejskiego.

Analiza potencjału rozwojowego wsi Lisowice

Wizja wsi (2025 rok)

Wizja hasłowa:

Lisowice – tu dobrze się żyje, wieś pełna możliwości, otwarta na rozwój.

Łączymy tradycyjne budownictwo z nowoczesnością.

Zieleń i lisy to nasza specjalność.

Wizja opisowa:

Wieś rozbudowała się, ale bliskość natury sprawia, że żyje się tu spokojnie.

Powstało wiele nowych domów i wzrosła liczba ludności. Mieszkańcy są zaangażowani w rozwój Lisowic, inicjują liczne wspólne działania na rzecz swojej miejscowości, dbają o swoje posesje jak również o wspólne tereny. Sąsiedzi są życzliwi, życzliwi i pomocni względem siebie. Cyklicznie odbywają się wspólne imprezy również z mieszkańcami sąsiednich sołectw.

Prężnie działa ośrodek działań twórczych realizujący zajęcia i spotkania dla dzieci i dorosłych m.in. sportowe, plastyczne, edukacyjne.

Doskonale funkcjonująca komunikacja autobusowa w kierunkach: Kostomłoty, Środa Śląska, Wrocław, Kąty Wrocławskie ułatwia mieszkańcom korzystanie z usług publicznej służby zdrowia, załatwienie spraw w urzędach, zwiększyło możliwość podjęcia pracy i nauki w szkołach ponadpodstawowych.

Program krótkoterminowy odnowy wsi Lisowice na okres lipiec 2018-lipiec 2019

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycja projektu (nazwa)	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punktacja	Hierarchia
			Organizacyjnie	Finansowo		
Co nas najbardziej zintegruje?	Wspólne imprezy plenerowe	Festyn	tak	tak	14	I
Na czy nam najbardziej zależy?	Rozwój wsi	Kampania informacyjna na temat możliwości otrzymania wsparcia na działanie inicjatyw społecznych, otworzenia firmy, prowadzenia działalności gospodarczej.	tak	nie	5	V
Co nam najbardziej przeszkadza?	Brak transportu	Pozyskanie wsparcia organizacyjnego i finansowego samorządu i państwa	tak	nie	6	IV
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Wzrost dochodu gminy i przekazanie większych środków finansowych na rozwój wsi.	Kampania informacyjna „Rozliczaj PIT w Środzie Śląskiej”	tak	tak	12	II
Co nam przyjdzie najłatwiej?	Aktywizacja mieszkańców. Wzrost świadomości przynależności do wsi i odpowiedzialności za nią.	Zbadanie potrzeb społeczności lokalnej	tak	nie	7	III

Plan i program odnowy wsi Lisowice. Wizja wsi: Łączymy tradycyjne budownictwo z nowoczesnością.

I. Plan rozwoju				II. Program rozwoju
1. Cele jakie musimy osiągnąć by urzeczywistnić wizję naszej wsi	2. Co nam pomoże osiągnąć cel?		3. Co nam może przeszkodzić?	Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy?
	ZASOBY czego użyjemy?	ATUTY Silne strony i szanse co wykorzystamy?	BARIERY Słabe strony Co wyeliminujemy? ZAGROŻENIA Czego unikniemy?	
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO				
1. Zjednoczenie wsi. Zacieśnienie więzi między mieszkańcami 2. Kultywowanie i rozwijanie poczucia wspólnoty wokół kościoła parafialnego	Teren rekreacyjny z placem zabaw, boiskiem, napowietrzną siłownią, Parafia	Rodzice dzieci szkolnych. Dodatni przyrost naturalny oraz osiedlanie się nowych mieszkańców	- Słabe zintegrowanie mieszkańców wsi - niewystarczająca znajomość potrzeb i zasobów mieszkańców - Podział wsi na tzw. „stare Lisowice” i osiedle mieszkaniowe tzw. „nowe Lisowice”.	1.1. Organizacja spotkań plenerowych. 1.2. Wspólne działania integracyjne dla mieszkańców wsi (imprezy cykliczne, uroczystości itp.) 2.1. Kultywowanie świąt wg kalendarza liturgicznego (m.in. organizacja odpustów trzech parafii, pikniki, festyny, w tym charytatywne, jasełka itp.)
B. STANDARD ŻYCIA				
1. Poprawa infrastruktury społecznej 2. Poprawa infrastruktury drogowej	Istniejący plac zabaw i boisko. Infrastruktura techniczna: prąd, wod.-kan., droga	Miejsce pod budowę świetlicy. Rozwój infrastruktury, MPZP, Rozbudowa osiedla	Brak świetlicy wiejskiej	1.1.Budowa świetlicy wiejskiej. 1.2.Modernizacja i rozbudowa terenu rekreacyjnego. 2.1. Budowa chodnika na ul. Potokowej.
C. JAKOŚĆ ŻYCIA				

<p>1. Poprawa komunikacji autobusowej między miejscowościami.</p> <p>2. Stworzenie oferty edukacyjnej i rekreacyjnej dla mieszkańców wsi.</p>	<p>Przystanki drogi</p>	<p>Rozbudowa osiedla - rosnąca ilość mieszkańców</p>	<p>Bardzo słaba sieć połączeń autobusowych komunikacji zbiorowej</p> <p>Podział wsi na tzw. „stare Lisowice” i osiedle mieszkaniowe tzw. „nowe Lisowice</p> <p>Słabe zintegrowanie mieszkańców wsi - niewystarczająca znajomość potrzeb i zasobów mieszkańców</p>	<p>1.1.Podjęcie działań mających na celu przywrócenie sieci połączeń komunikacji publicznej w kierunkach: Kostomłoty, Kąty Wrocławskie, Wrocław, Środa Śląska.</p> <p>2.1. Organizacja czasu wolnego mieszkańców (m.in.: zabawy dla dzieci i dorosłych, pikniki rodzinne)</p> <p>2.2. Organizacja festynów i innych imprez okolicznościowych z sąsiadującymi miejscowościami.</p>
D. BYT				
<p>1. Wzrost przychodu gminy.</p> <p>2. Wzrost możliwości inwestycji.</p>	<p>Dostęp do Internetu.</p> <p>Infrastruktura techniczna.</p> <p>Duża ilość działek budowlanych.</p>	<p>Rozbudowa osiedla i osiedlanie się nowych mieszkańców.</p> <p>Możliwość rozwoju agroturystyki i produkcji naturalnej żywności.</p>	<p>Mała ilość miejsc pracy</p> <p>Niski budżet gminy na inwestycje</p> <p>Słabe zintegrowanie mieszkańców wsi - niewystarczająca znajomość potrzeb i zasobów mieszkańców</p>	<p>1.1.Kampania informacyjna: rozlicz PIT w swoim powiecie Środa Śląska.</p> <p>2.1.Zbadanie potrzeb społeczności lokalnej na konkretne usługi i produkty</p> <p>2.2.Wsparcie postaw przedsiębiorczych (m.in. organizacja spotkań informujących o możliwości pozyskiwania funduszy przy zakładaniu firm, z zakresu spółdzielczości i kooperatyw, szkolenia z rachunkowości itp.)</p>

UZASADNIENIE

Na podstawie uchwały Rady Gminy Kostomłoty nr XXXIX/192/09 z dnia 29 czerwca 2009r. Gmina Kostomłoty przystąpiła do Programu Odnowa Wsi w Województwie Dolnośląskim, organizowanego przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego. Aktualnie 19 sołectw z terenu gminy uczestniczy w tej Inicjatywie. Miejscowość Lisowice przystąpiła do Regionalnej Odnowy Wsi w 2016r. zgodnie z uchwałą nr XVIII/103/16 Rady Gminy Kostomłoty z dnia 26.01.2016r.

Sołectwo Lisowice spełniło już wszystkie wymogi Programu. Utworzyło Grupę Odnowy Wsi, której przedstawiciele uczestniczyli w warsztatach z cyklu Planowanie w Procesie Odnowy Wsi. Szkolenia te miały na celu opracowanie Sołeckiej Strategii Rozwoju i były prowadzone przez Moderatorów, wyznaczonych z ramienia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego. Przygotowana przez grupę strategia została przyjęta uchwałą zebrania wiejskiego.

Sołecka Strategia Rozwoju zawiera wizję oraz kierunki rozwoju miejscowości, a jej nadrzędnym celem jest poprawa warunków życia mieszkańców. Przedstawiony jest tu program działań mieszkańców, z wykorzystaniem np. funduszu sołeckiego bądź funduszy zewnętrznych pozyskanych samodzielnie przez wieś. Sołectwo dokonało tu analizy zasobów swojej wsi (przyrodniczych, kulturalnych, infrastruktury, rolnictwa, gospodarki), wskazało słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia rozwoju miejscowości, a także projekty inwestycyjne i nieinwestycyjne planowane do realizacji do 2025 roku.

Założeniem Programu Odnowa Wsi w Województwie Dolnośląskim jest pobudzenie społeczności lokalnej i jej zaangażowanie w sprawy wsi, przy wykorzystaniu metody długoterminowego planowania strategicznego. Inicjatywa ma na celu pobudzanie aktywności mieszkańców do pracy na rzecz swoich miejscowości oraz do podejmowania szeregu oddolnych inicjatyw zmierzających do zachowania tradycyjnych wartości życia wiejskiego. Samorząd Województwa wspiera sołectwa uczestniczące w programie m.in. poprzez szkolenia tematyczne, podróże studyjne czy konkursy.

Posiadanie Sołeckiej Strategii Rozwoju daje potencjalną możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych. Dysponowanie aktualną strategią, zatwierdzoną uchwałą zebrania wiejskiego oraz przyjętą uchwałą rady gminy, jest warunkiem udziału w niektórych konkursach ogłaszanych przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego np. „Odnowa Dolnośląskiej Wsi”.

Biorąc pod uwagę powyższe, zasadne jest podjęcie niniejszej Uchwały i wdrożenie jej do realizacji.